

Para sa karagdagang impormasyon sumulat o tumawag kay:

DR. RUTH S. MIGLAT-SONACO

Center Director

Agricultural Training Institute

INTERNATIONAL TRAINING CENTER ON PIG HUSBANDRY

P.O. Box 1, Lipa City

4217 Batangas

+63 918 903 0121

+63 (43) 756 1987/1996

+63 (43) 756 1995

+63 928 508 0379 (e-Extension Hotline)

atiitcphrecords@gmail.com

atiitcph.com

@InternationalTrainingCenterOnPigHusbandry

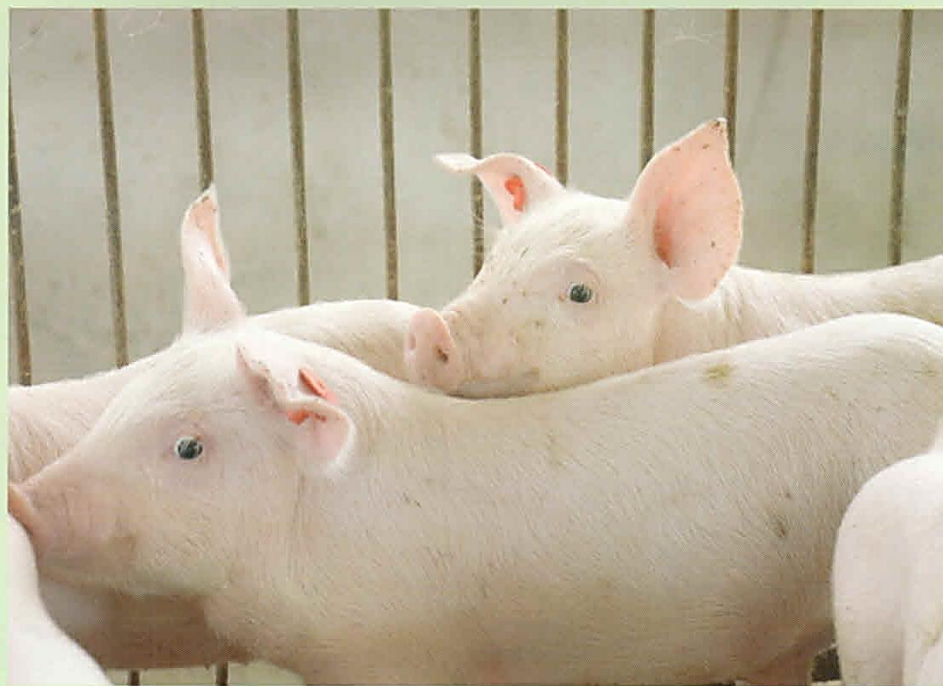
@atiitcph

@atiitcph1985

#ITCPHway

Gabay sa Pag-aalaga ng **BIK**

Agricultural Training Institute
INTERNATIONAL TRAINING CENTER ON PIG HUSBANDRY
ISO 9001:2015 CERTIFIED

Ang biik ay maliliit at batang baboy na maaaring umabot ng humigit kumulang na 20 kilo ang timbang. Sa ibang lugar ito ay kilala rin sa tawag na buwik o kulig.

May dalawang klase ang mga biik. Ito ay ang mga sumususong biik o "sucklings" at mga walay na biik o "weaners".

Ano ang Magandang Biik?

Ang magandang biik ay makintab at mala-rosas ang kulay ng balat, manipis at nakadikit ang balahibo sa balat. Ang mga mata ay malinis, malinaw at walang muta, hindi namumula o namamaga. Ang nguso ay mamasa-masa ngunit walang sipon. Ang mga biik ay dapat masaya at masiglang kumilos. Ang balat ay walang mga pantal o kagat ng lamok o parasito.

Ang mga biik ay dapat ding mabibilog ang katawan, matitibay ang mga paa, likod at balikat.

Ang isang magandang biik ay dapat tumitimbang ng 18-23 kilo sa edad na 60 araw o dalawang buwan. Kung magkakapatid ang mga biik, hindi dapat nagkakalayo ang mga timbang at laki nila.

Paano ang Tamang Paraan ng Pangangalaga sa mga Biik?

Bago pa lamang isilang ang mga biik, siguraduhing maganda na ang pangangalaga sa buntis na inahin upang maging malusog ang mga biik na ilalabas.

Ang mga bagong silang na biik ay dapat malulusog at may timbang na hindi bababa sa 1.3 kilo. Ang biik na mababa ang timbang sa kapanganakan ay karaniwang mabagal lumaki o bansutin.

Paglilinis ng Biik

Mas makabubuting bantayan ang paglabas ng mga biik habang ang mga ito ay isinisilang upang maiwasan ang pagkamatay o panghihina ng mga ito. Subalit iwasan ang pag-iingay at di kinakailangang paggalaw sa inahin upang hindi maistorbo habang nanganganak.

Bigyan ng atensiyon ang paglilinis ng bibig at ilong ng kasisilang na biik at siguraduhing ito ay nakakahinga nang maayos. Kung ang biik ay hindi humihinga, tingnan kung may bara sa ilong o lalamunan at tanggalin ito. Maaaring ibalikta ang biik at ipagpag nang bahagya upang maalís ang bara. Ang pagpisil sa dibdib ay makatutulong din upang makahinga ang mga biik. Ang pagbuga ng hangin sa ilong ay maaari ring gawin.

Pagpuputol ng Pusod

Kung labis ang pagdurugo ng pusod, makabubuting ito ay ibuhol o talian.

Ang pusod ng baboy ay matutuyo at matatanggal nang kusa makaraan ang 2-3 araw. Subalit iminumungkahing putulin ang tuyong pusod. Magtira lamang ng 1-1.5 pulgada ng pusod. Lagyang ng "iodine" o "betadine" ang pusod at tiyan ng baboy upang maiwasan ang impeksyon.

Ang hindi maayos na pangangalaga sa pusod ng biik ay maaaring maging sanhi ng "navel infection" at pagkakaroon ng luslos sa pusod.

Pagpuputol ng Pangil

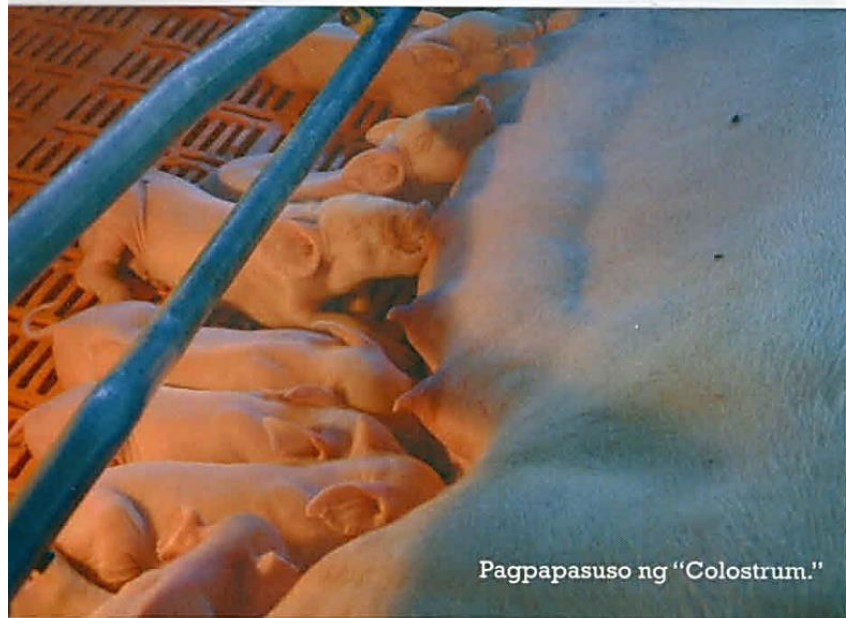
Ang mga biik ay may walong matutulis na pangil o "needle teeth."

Ang mga ito ay ipinapayong putulin upang maiwasan ang pagkasugat at pagkasira ng suso ng inahin. Ito ay makatutulong din upang maiwasan ang pagkagalos ng katawan ng mga biik kung sila ay mag-aaway-away. Ang pagputol ng ngipin ay dapat ding gawin upang hindi lumaki o humaba ang mga ito kapag ang mga biik ay naging barako o inahin na. Ito ay mas ligtas para sa mga nag-aalaga.

Putulin ang upper 1/4 o 1/3 ng pangil. Huwag isagad sa gilagid sapagkat ito ay makasasama sa biik. Gumamit ng "tooth clipper."

Pagpuputol ng pangil ng biik.

Pagpapasuso ng "Colostrum."

Pagpapasuso ng "Colostrum"

Ang mga bagong silang na biik ay may konting "reserved energy" sa katawan at kailangan itong dagdagan sa pamamagitan ng pagpapa-inom ng gatas ng inahin. Mas makabubuti kung makakainom kaagad ang mga biik ng gatas upang ang mga ito ay agad na lumakas. Pasusuhin ang mga ito pagkapanganak o pagkalabas sa inahin. Ang pagsuso ay nakatutulong sa paghilab ng tiyan ng inahin at paglabas ng biik.

Ang unang gatas ng inahin ay tinatawag na "colostrum". Ang "colostrum" ay masustansiya at nagtataglay ng mga "antibodies" na kailangan ng biik upang labanan ang mga mikrobyo. Mas makabubuti kung agad makakasuso ang mga biik sa inahin, sa kadahilanang ang "colostrum" ay nawawala makaraan ang dalawa hanggang tatlong araw.

Paglalagay ng Painitan o "Brooders"

Ang mga bagong silang na biik ay sensitibo sa lamig at hangin. Kokonti pa lamang ang kanilang laman at taba sa katawan, kaya hindi nila kaya ang magpainit ng katawan at wala rin silang proteksiyon sa lamig. Ang paglalagay ng painitan o "brooder" ay kinakailangan mula pagkasilang hanggang 3-4 na lingo.

Kung ang mga biik ay nagpapatong-patong o nagsisiksikan, namumutla ang kanilang balat, at tumatayo at kumakapal ang balahibo, nagpapahiwatig ito na sila ay giniginaw at nangangailangan pa ng karagdagang init.

Sa tag-lamig, kahit 15-20 kilo na ang timbang ng baboy, nararapat pa rin silang bigyan ng init lalo na sa gabi. Gumamit ng dalawang "50 watts" na bombilya. Maglagay ng tabing sa kulungan upang hindi sila mapaspas ng hangin. Ang direktang paghiga ng mga biik sa semento o bakal ay malamig sa katawan ng biik. Latagan ng dayami, karton, tabla, telang sako o iba pa upang maging higaan ng mga biik.

Ang biik na giniginaw ay sumisiksik sa inahin na nagiging sanhi ng pagkaipit o "crushing". Ang mga biik na giniginaw ay mabilis manghina at dito nagsisimula ang pagbagsak ng kanilang kalusugan hanggang mamatay.

Iwasan ang pagpapaligo o pagbabasa sa mga sumususong biik.

Maaaring painitan ang mga biik gamit ang dayami at "Brooder light".

Pagtuturok ng "Iron"

Ang "iron" ay isang mineral na nagpapaganda sa kalidad ng dugo. Ito ay nakatutulong upang maging malakas ang katawan ng mga biik. Dapat ding tandaan na ang biik ang pinakamadaling magkaroon ng anemia sa lahat ng mga hayop. Maaaring ikamatay ng mga biik ang kakulangan sa iron. Ang biik na may "anemia" ay maputla o madilaw ang kulay, ginawin, mabagal lumaki at makapal ang balahibo. Kung ito ay hindi maaagapan, maaaring mamatay ang biik.

Upang maiwasan ang "anemia", turukan ng 200 mg na "iron" ang

bawat biik sa laman sa leeg bago lumipas ang tatlong araw pagkapanganak.

Pagtuturok ng "Iron."

APRALYTE
ANTI-SCOUR

1

Pagkakapon ng Biik

Ang pagkakapon ay pagtatanggal ng bayag ng baboy. Ito ay ginagawa kapag ang mga biik ay 5-10 araw ang edad para mas mabilis ang paghilom at mas mababa ang posibilidad na maimpeksiyon ang sugat. Sa edad na ito mataas pa ang antas ng "antibodies" sa katawan ng mga biik mula sa "colostrum."

2

COGLAPEST

Kapunin lamang ang malusog, malakas at hindi nagtataeng biik.

Ang pagkakapon ay ginagawa upang maiwasan ang amoy sa karne o "boar taint" kapag kinatay at upang hindi maging "sexually active" ang mga baboy para maiwasan ang di-napapanahong pagkasta ng mga barako.

Digestiaide
4x

Pagbibigay ng Pakain

Ang mga biik ay sinisimulang bigyan ng pakain sa edad na 3-7 araw. Dahan-dahan lamang ang pagpapakain. Umpisahan sa patikim-tikim at dagdagan ang dami araw-araw. Tandaan, ang siksura at bituka ng biik ay bata pa lamang at hindi pa lubusang nakatutunaw ng pakain. Ang mga biik ay dapat dahan-dahang turuan ng pagtunaw ng pakain. Pumili ng angkop na pakain ayon sa edad ng biik tulad ng "milk pellets", "creep feeds" at "piglet booster". Bigyan ng tubig ang mga biik.

Ang biik na sa gatas lang ng inahin pinalaki ay bibigat lamang ng 5-6 na kilo sa edad na 30 araw. Ang biik na pinalaki sa gatas ng inahin at angkop na pakain ay maaaring tumimbang ng 7-9 na kilo sa edad na 30 araw. Gumamit ng "hog prestarter" pitong araw pagkawalay ng mga biik.

Anumang pagkakamali sa pagpapakain sa mga biik ay maaaring pagsimulan ng pagtatae ng mga ito.

Huwag biglain ang pagpapakain sa mga biik!

PIGROLAC
Early Wean

Pagwawalay o "Weaning"

Ang pagwawalay o "weaning" ay ang paghihiwalay ng biik sa inahin. Sa pagwawalay, ang inahin ang inililipat ng kulungan. Ito ay ginagawa kapag ang biik ay may timbang nang 7 kilo sa edad na humigit kumulang 30 araw. Huwag iwawalay ang mga biik na mababa sa 6 na kilo ang timbang sapagkat wala pa ito sa wastong bigat at mahihirapang mabuhay.

Sa araw ng pagwawalay, bigyan ng pansin ang tamang pagpapakain. Ang kawawalay na biik ay mas magugutom dahil sa pagkawala ng gatas. Bigyan ang kada biik ng 100-150 gramo ng pakain sa araw ng pagwawalay. Huwag dagdagan ang pakain at iwasang busugin ng husto ang mga biik. Ang biglaang pagkain ng marami ay maaaring maging sanhi ng pagtatae o "gut edema" na maaaring ikamatay ng biik. Magdagdag lang ng konting pakain araw-araw hanggang masanay ang biik sa kinakain at makayanan ng kanyang panunaw.

Tamang Kulungan

Ang mga nawalay na biik ay maaaring ilipat sa "nursery pens" o kulungan para sa biik, 3-5 araw mula pagkawalay. Ang mga sukat na dapat sundin ay:

Luwang ng kulungan kada biik:

15 kilo	0.20 – 0.25 m ²
20 kilo	0.30 – 0.35 m ²

Haba ng pakainan kada biik:

15 kilo	12 cm.
20 kilo	15 cm.

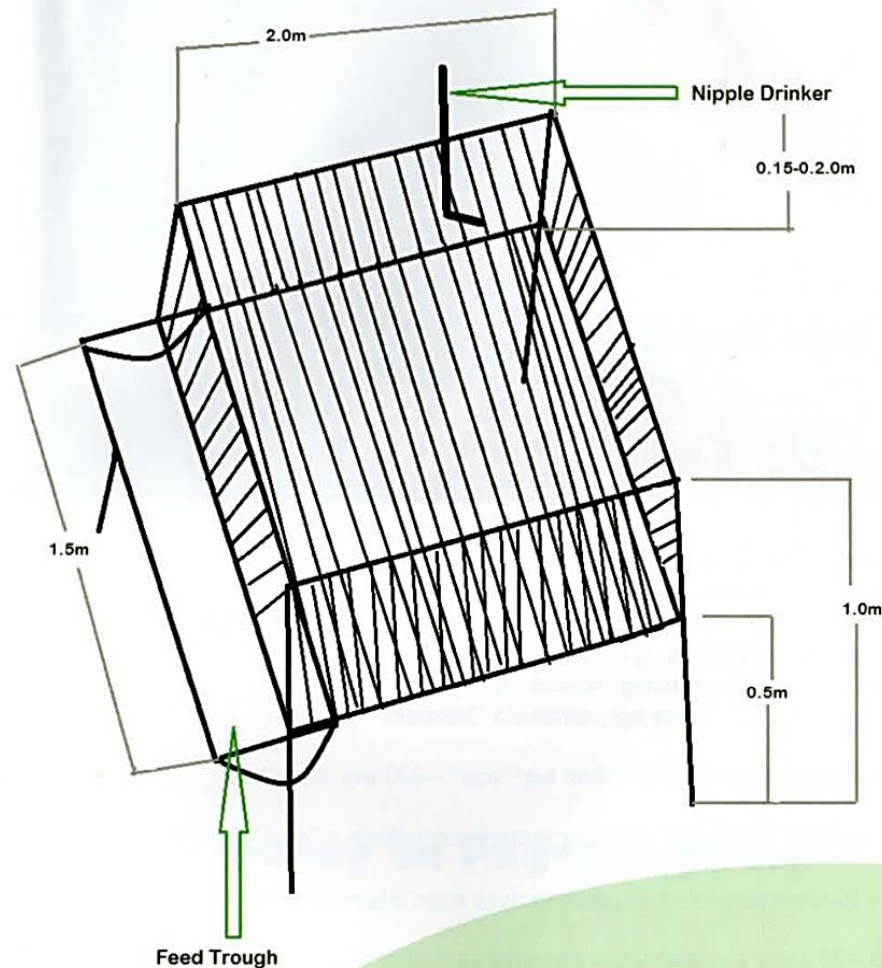
Taas ng painuman (bite nipple):

15 – 20 cm.

Lakas ng tubig:

1 litro kada minuto

Ang kulungan ay dapat laging tuyo, walang malakas na ihip ng hangin at may katamtamang init.

Kulungan ng mga Biik o "Nursery Pen"

(para sa sampung biik, mula pagkawalay hanggang 20 kilo)

Ang ATI-ITCPH ay handang tumulong sa mga magbababoy at mga nais magtayo ng babuyan sa pamamagitan ng:

- Pagsasanay sa pag-aalaga ng baboy at sa iba't-ibang aspeto nito tulad ng Artificial Insemination, Waste Management, Feed Milling at Meat Processing
- Pagpapayo at pakikipag-ugnayan
- Paglilimbag ng mga polyeto at mga babasahin
- Pagpapalawig ng mga ideya, kaisipan at isyu na may kinalaman sa industriya ng baboy

Ang International Training Center on Pig Husbandry (ITCPH) ay isa sa mga sentro ng sanayan sa agrikultura na nasa ilalim ng pangangasiwa ng Department of Agriculture-Agricultural Training Institute (DA-ATI). Itinatag ito taong 1985. Ito ang kaisa-isahang sanayan sa Pilipinas na tumutuon sa pag-aalaga ng baboy.

Ang gusali ng ATI-ITCPH ay matatagpuan sa Balintawak Road, Marawoy, Lipa City, Batangas.

ATI-ITCPH is in partnership with:

Learning by doing.

ATI-ITCPH